

Zadeva C-292/23**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

3. maj 2023

Predložitveno sodišče: Juzgado Central de Instrucción n.º 6 de Madrid (osrednje
preiskovalno sodišče št. 6 v Madridu, Španija)**Datum predložitvene odločbe:**

26. april 2023

Tožilec:

Evropsko javno tožilstvo

Obdolženi stranki:

I. R. O.

F. J. L. R.

Predmet postopka v glavni stvari Evropsko javno tožilstvo – Učinkovito pravno sredstvo – Pravica do poštenega
sojenja – Sodni nadzor – Zaslišanje kot priča – Pravica do obrambe**Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe**Predlog za sprejetje predhodne odločbe o razlagi – Člen 267 PDEU – Skladnost
nacionalne določbe z Uredbo (EU) 2017/1939 – Člen 42(1) – Listina Evropske
unije o temeljnih pravicah – Členi 6, 47 in 48 – Učinkovito pravno sredstvo –
Pravica do poštenega sojenja – Sodni nadzor – Direktiva 2016/343 – Člen 7 –
Pogodba o delovanju Evropske unije – Člen 86(3) – Pogodba o Evropski uniji –
Člena 2 in 19(1), drugi pododstavek – Načelo enakovrednosti

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 42(1) Uredbe 2017/1939 razlagati tako, da nasprotuje nacionalnemu predpisu, kakršen je člen 90 LO 9/2021, de 1 de julio (sistemski zakon 9/2021 z dne 1. julija 2021), ki iz sodnega nadzora izključuje postopkovni akt Evropskega javnega tožilstva, ki ima pravne učinke v razmerju do tretjih oseb (v navedenem smislu), kot je odločitev evropskega delegiranega tožilca, da z odredbo z dne 2. februarja 2023 povabi priče?

2. Ali je treba člena 6 in 48 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ter člen 7 Direktive (EU) 2016/343 razlagati tako, da nasprotujejo nacionalnemu predpisu, kakršen je člen 90 v povezavi s členoma 42(1) in (3) ter 43 LO 9/2021 z dne 1. julija 2021, ki iz sodnega nadzora izključuje postopkovni akt Evropskega javnega tožilstva, kot je odločitev evropskega delegiranega tožilca, da kot pričo povabi tretjo osebo, v zvezi s katero se razumno pričakuje ugotovitev sodelovanja v preiskovanih kaznivih dejanjih?

3. Ali je treba člen 19(1), drugi pododstavek, PEU in člen 86(3) PDEU razlagati tako, da nasprotujeta sistemu sodnega nadzora, kakor je določen v členih 90 in 91 LO 9/2021 glede aktov evropskih delegiranih tožilcev, izdanih na podlagi členov 42(1) in 43 LO 9/2021, ki iz sodnega nadzora izključuje ukrep, ki ga evropski delegirani tožilec sprejme pri izvajanju svojih preiskovalnih pooblastil in ki nima nobenega razmerja enakovrednosti z nacionalnimi postopkovnimi pravili, ki urejajo izpodbijanje odločb, ki jih preiskovalni sodniki izdajo pri izvajanju svojih preiskovalnih pooblastil?

4. Ali je treba člen 2 PEU, ki določa vrednote pravne države, na katerih temelji Unija, v povezavi s pravico do učinkovitega pravnega sredstva in pravico do poštenega sojenja iz člena 47 Listine EU o temeljnih pravicah ter načelom učinkovitosti iz člena 19(1), drugi pododstavek, PEU razlagati tako, da nasprotuje sistemu sodnega nadzora nad akti evropskih delegiranih tožilcev, ki primere izpodbijanja omejuje na zaprto število primerov, kakršen je ta, ki je v španski zakonodaji določen v členih 90 in 91 LO 9/2021?

Navedene določbe prava Unije

Členi 2, 4 in 19(1), drugi pododstavek, Pogodbe o Evropski uniji.

Členi 6, 47, 48, 51 in 52 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

Členi 86(3), 325(1) in 324(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 42(1) in (2) Uredbe 2017/1939 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (v nadaljevanju: Uredba 2017/1936).

Člen 7 Direktive 2016/343 z dne 9. marca 2016 o krepitvi nekaterih vidikov domneve nedolžnosti in krepitvi pravice biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku.

Sodba z dne 15. maja 1986, Johnston (222/84, EU:C:1986:206).

Sodba Sodišča z dne 18. oktobra 1990, Dzodzi (C-297/88 in C-197/89, EU:C:1990:360).

Sodba Sodišča z dne 19. novembra 1991, Francovich in drugi (C-6/90 in C-9/90, EU:C:1991:428).

Sodba Sodišča z dne 25. julija 2008, Metock in drugi (C-127/08, EU:C:2008:449).

Sodba Sodišča z dne 26. februarja 2013, Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105).

Sodba Sodišča z dne 26. februarja 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107).

Sodba Sodišča z dne 16. maja 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373).

Sodba Sodišča z dne 27. februarja 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117).

Navedene določbe nacionalnega prava

Členi 42(1) in (3), 90 in 91 Ley Orgánica 9/2021, de 1 de julio, de aplicación del Reglamento (UE) 2017/1939 del Consejo, de 12 de octubre de 2017, por el que se establece una cooperación reforzada para la creación de la Fiscalía Europea (sistemski zakon 9/2021 z dne 1. julija 2021 o izvajanju Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT), v nadaljevanju: LO 9/2021).

Členi 410, 420, 433, 311 in 766(1) Ley de Enjuiciamiento Criminal (zakon o kazenskem postopku).

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 I. R. O. in F. J. L. R. sta kot direktorja družbe IMDEA Materiales v postopku, ki ga vodi Evropsko javno tožilstvo prek evropskih delegiranih tožilcev, obdolžena zaradi goljufije pri nepovratnih sredstvih in ponarejanja listin.
- 2 Y. C. in I. M. B. sta od družbe IMDEA Materiales, ki je prav tako predmet preiskave, prejela finančne zneske, ki naj bi izvirali iz evropskih sredstev in za katere se zdi, da niso dovolj utemeljeni.

- 3 Juzgado Central de Instrucción n° 6 de Madrid (osrednje preiskovalno sodišče št. 6 v Madridu) je sodišče, pristojno za jamstva. V okviru tega postopka so evropski delegirani tožilci z odredbo z dne 2. februarja 2023 na zaslišanje kot priči povabili Y. C. in I. M. B.
- 4 Zagovorniki I. R. O. in F. J. L. R. so pri sodišču, pristojnem za jamstva, vložili pisni ugovor, s katerim so izpodbijali odredbo z dne 2. februarja 2023 v zvezi z vabilom Y. C.
- 5 V LO 9/2021 je določeno, da je mogoče pred sodiščem, ki je pristojno za jamstva, le v izrecno navedenih primerih izpodbijati odredbe evropskih delegiranih tožilcev. Odredba o vabilu na zaslihanje osebe kot priče ne spada med te primere. Na tej podlagi se evropski delegirani tožilci sprašujejo, kako je treba ukrepati v zvezi z ugovorom, ki sta ga vložila I. R. O. in F. J. L. R.
- 6 Vendar če tega postopka ne bi vodilo Evropsko javno tožilstvo s postopkovnimi posebnostmi, ki jih to vključuje, ampak preiskovalni sodnik, ni dvoma, da bi lahko obdolženca v skladu z nacionalno zakonodajo izpodbijala vabilo Y. C. in I. M. B. na zaslihanje kot priči.
- 7 V teh okoliščinah je sodišče, pristojno za jamstva, predložitveno sodišče, prekinilo postopek, da bi Sodišču predložilo zgoraj navedena vprašanja za predhodno odločanje.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 8 Odvetniki obrambe obdolžencev nasprotujejo zaslišanju Y. C. kot priče.
- 9 Evropski delegirani tožilci menijo, da je treba glede na dokaze, ki jih imajo na voljo, Y. C. in I. M. B. povabiti na zaslihanje kot priči, in ne kot obdolženca. Poleg tega so po mnenju evropskih delegiranih tožilcev temeljne pravice zadevnih oseb zagotovljene z možnostjo vložitve izrednega pravnega sredstva za razglasitev ničnosti kazenskega pregona po samem zakonu, določenega v členu 29 LO 9/2021.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 10 V skladu z LO 9/2021, s katerim se izvaja Uredba 2017/1939, se je mogoče pritožiti le zoper odredbe evropskih delegiranih tožilcev, za katere je ta možnost izrecno določena v LO 9/2021. Med njimi ni odredbe evropskih delegiranih tožilcev z dne 2. februarja 2023, s katero se Y. C. in I. M. B. vabi na zaslihanje kot priči. Vendar člen 42 Uredbe 2017/1939 določa, da lahko postopkovne akte Evropskega javnega tožilstva, ki naj bi imeli pravne učinke v razmerju do tretjih, presojajo pristojna nacionalna sodišča.

- 11 Predložitveno sodišče navaja, da ima odredba z dne 2. februarja 2023 pravne učinke v razmerju do tretjih oseb, v obravnavani zadevi v razmerju do oseb, ki sta vabljeni na zaslihanje kot priči, in do obdolžencev.
- 12 Kar zadeva prva, Y. C. in I. M. B., vabilo z dne 2. februarja 2023 vpliva na njuni pravici do svobode in svobode gibanja, ker je v vabilih, naj prideta na zaslihanje kot priči, določena obveznost biti navzoč na sodišču, ki lahko v primeru kršitve privede do prijetja vabljenе osebe in celo obdolžitve zaradi kaznivega dejanja oviranja pravosodnih organov.
- 13 To, da sta vabljeni kot priči, vpliva tudi na pravico do obrambe Y. C. in I. M. B., saj v skladu z nacionalnim pravom priče nimajo pravice do zagovornika, morajo pričati o tem, kar vedo, in govoriti resnico. Predložitveno sodišče meni, da v obravnavani zadevi obstaja razumno pričakovanje, da bi lahko iz njunega zaslihanja kot priči izhajali indici o sodelovanju Y. C. in I. M. B. pri dejanjih, ki so predmet preiskave, zaradi česar bi morala biti vabljena tako, da bi jima bila dovoljena pomoč zagovornika po njuni izbiri. Zaslihanje kot priči brez pomoči zagovornika in z obveznostjo govoriti resnico naj bi namreč kršilo pravico do obrambe Y. C. in I. M. B. v primeru, ki ni malo verjeten, da se ju pozneje obdolži v okviru tega postopka zaradi dejstev, glede katerih sta bila zaslišana.
- 14 Poleg tega po mnenju predložitvenega sodišča možnost vložitve izrednega pravnega sredstva za razglasitev ničnosti kazenskega pregona po samem zakonu ne omogoča, da bi se v zadostni meri zagotovile temeljne pravice oseb, ki so vpletene kot priče in kot obdolženci, prav tako pa naj je ne bi bilo mogoče povzdigniti v način za redno izpodbijanje postopkovnih aktov v postopkih pred Evropskim javnim tožilstvom.
- 15 Zaslihanje Y. C. in I. M. B. kot prič vpliva na njuno pravico do postopka brez nepotrebne odlašanja, saj je bila oseba Y. C. v okviru teh postopkov že zaslišana kot priča. Poleg tega lahko zaslihanje Y. C. in I. M. B. evropskim delegiranim tožilem omogoči, da pridobijo obremenilne dokaze proti obdolžencema, kar bi vplivalo tudi na njune postopkovne pravice.
- 16 Predložitveno sodišče meni, da ozka določitev pooblastil za nadzor aktov evropskega delegiranega tožilca s strani sodišča, pristojnega za jamstva, v nacionalnem pravu v primerjavi z določbami Uredbe 2017/1939 otežuje uresničevanje pravice do obrambe in učinkovitega pravnega sredstva, ki sta temeljni vrednoti pravne države, na katerih temelji Unija.
- 17 Poleg tega to, da nacionalno pravo ne omogoča vložitve tožbe za izpodbijanje, določene v členu 42(2) Uredbe 2017/1939 v okviru postopka boja proti davčnim utajam in izogibanju plačila davkov v Uniji, ovira zaščito evropskih finančnih interesov.
- 18 Glede na navedeno se predložitveno sodišče sprašuje, ali so lahko določbe nacionalnega prava, ki urejajo izpodbijanje postopkovnih aktov Evropskega javnega tožilstva, strožje od določb Uredbe 2017/1939 in določb, ki urejajo

izpodbijanje enakovrednih aktov nacionalnih organov, in sicer v primeru španskega pravosodnega sistema aktov preiskovalnega sodnika.

DELOVNI DOKUMENT